

A tapasztalat szerint a modern nyomtatók, fénymásoló gépek gond nélküli használhatók újrapapír írólapokkal is. Ehhez képest elgondolkodtató, hogy az éves szinten 150-200 ezer tonnányi kúpföldről behozott irodai papírmennyiségeben nálunk csupán 4-5 % az újrahasznosított papír aránya.

Környezetvédelmi szempontból legalább ilyen fontos lenne, hogy végre az iskolai füzetek, könyvek kínálatában is nagyobb szerepet kapjanak az újrapapír termékek. Egyrészt az iskolák rászolgáltak erre, hiszen évtizedek óta ők jellesekednek a papírhulladék begyűjtésében. Másrészt példamutatás nélkül néház a gyerekekkel hihetően megérthetni a probléma lényegét.

Ökológiai papírlábyom számítás az egy főre eső papírfogyasztáshoz (90 kg/fő/év)

	Cellulóz papír	Újrapapír	megtakarítás
Alapanyag szükséges (kg)	(fa) 269	(papírhulladék) 100	
Vízigény (liter)	4 698	1845	60,7 %
Összenergiaigény (kWh)	965	377	60,9 %
CO ₂ kibocsátás (kg/CO ₂)	95	79	16,8 %

Megjegyzés: grafikai papírgyártással számolva, német kibocsátási adatok alapulvételevel!

Kétségtelen, hogy a papírhulladék gyűjtése, szállítása, feldolgozása is környezetterheléssel jár. A fenti táblázat jól jelzi azonban, hogy az újrapapír előállítása – szállítási távolságtól, technológiáról függően – 60-75%-os víz-, és több mint 60%-os energia-megtakarítással jár, miközben 16 %-kal csökken a CO₂ kibocsátás is.

A papírhulladékfeldolgozásával védjük az erdőket: egy tonna újrapapírral 17 fát lehet megmenteni. Ne felejjük, hogy idős fa egy év alatt közel 200 kg-nyi oxigént termel, többet, mint amennyit egy ember egy év alatt felhasznál.

A legjobb papír az, amelyik megmarad az erdőben fának. Ha nem vágyá ki papírnak, akkor elkerülhető a gyártás-sal járó környezetszennyezés és hulladékként sem okoz gondot. Ezt hívják megelőzésnak, ami a környezet-védelem legfontosabb alapelve.

A papír másik oldala

33.

A papírgyártás- és használat ökológiai mérlegének ismertetében nyilvánvaló, hogy a selektív gyűjtés nem csodászer. Nem teszi semmivé az értelmetlenül elpusztult papírt és egy dekával nem csökkenti a papírfelhasználást! Arról szól csupán, hogy gyűjtőkonténérbe juttatásával esélyt teremtünk az általunk megtermelt hulladék hasznosítására, új terméket előállítására kisebb környezeti terheléssel.

A mértékkelten papírfelhasználás és az azt kiszolgáló papírgyártás súlyos környezetvédelmi problémák okozója, melyekért a papírhasználók mindenkorban felelősek. Takarékkossággal, szelektív gyűjtéssel, újrapapír termékékel használatával hozzájárulhatunk a fák megmentéséhez, a környezeti terhelés csökkentéséhez, a klíma védelméhez.

Alappal várható el, hogy ebben az állami és önkormányzati szervek, intézmények és a zöld imázsukra olyannyira kényes cégek példát mutassanak.

Kiadja a Reflex Környezetvédelmi Egyesület
9024 Győr, Bartók Béla u. 7.
www.reflex.gyor.hu
Felelős kiadó: Lajtmann József
Nyomda munka: Wasco Trade Kft.,
Pannonhalma

A kiadvány megjelenését az Európai Unió támogatja. Tártalmáért a Reflex Környezetvédelmi Egyesület felel, nem tükörzi az Európai Unió álláspontját. 100 % újrahasznosított papírra nyomtatva.

SZÉCHENYI TERV

KEOP-6.1.0/B/11-2011-0020
A környezeti tanácsadás fejlesztése a Nyugat-Dunántúlon

Papír nélküli ma már elközelhetetlen az életünk. Papírból van a születési anyakönyv, a házassági oklevél, az útlevél és a gyászjelentés is. Ha nem lenne papír, akkor elakadna a világban a hír, az irodisták versenyt horkolnának a postásokkal, de még az iskolák is bezárnának.

A papír a természetből jön és oda is tér vissza. Milyen egyszerűnek tűnik! Csakhogy az emberek papírfelhasználása – és ezzel együtt a környezet terhelése – folyamatosan nő: a világ éves papírfogyasztása ma megközelítőleg 390 millió tonna. Ajelenlegi magyar fogyasztás évente kb. 90 kg papír – aminek a fele csomagolóanyag.

A papírgyártás ökológiai mérlege

Egy kiló hagyományos (cellulóz alapú) papír gyártásához 2,1 kg fa szükséges. A FAO becslése szerint a Földön évente 17 millió hektár (egy Görögország nagyságnyi) erdőt vagnak ki - az összes fakttermelés 20 %-a a papírgyáratokat táplálja. Bár a kitermelés nagy része mesterséges „papírerdőből” származik – sem az újratelepítés, sem a terület mezőgazdasági „hasznosítása” nem tudja helyettesíteni a kiirtott erdő ökológiai hasznát, pótolni annak egyedi élővilágát. További következmények: növekvő talajerózió, szaporodó földcsuszamlások, árvizek, klímaváltozás.

Becsélések szerint a Föld növekvő CO₂ kibocsátásának 18-25%-a az erdők kiirtásának következménye - miközben egy tonna cellulózpapír gyártása 800-1000 kg CO₂-t juttat a légkörbe.

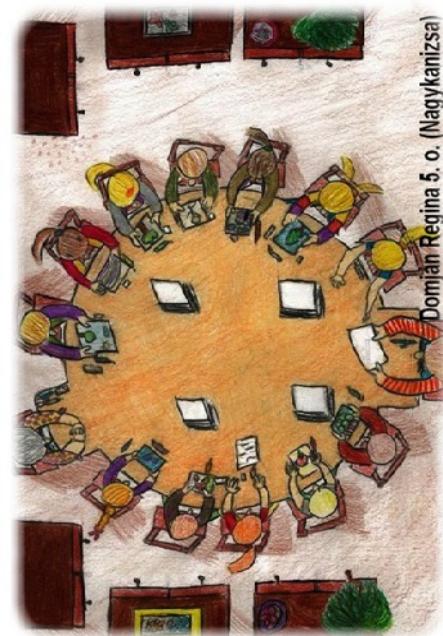
A papírgyártás ma a fosszilis erőforrások harmadik legnagyobb felhasználója. Egy kilogramm papír készítéséhez 8-10 kWh energia szükséges. A technológiai fejlesztések ellenére a papír gyártása a legvízigényesebb ipari tevékenység. A kibocsátott szennyeződések minőségét nagyban befolyásolja a cellulóz felhérítéséhez használt papírral azonos minőségeiben.

körvégületek jelenléte, illetve, hogy a gyártásnál, nemesisénél majdnem kétezer féle vegyi anyagot (töltő-, enyvező-, színező-, mázazó-, stb. anyagot) használnak fel.

A megelőzés fontossága

A külföldi kézre került papírgyárainak bezártak, a hazai grafikai papír gyártása megszűnt. Ezzel a közvetlen környezeti terhelés csökkent ugyan – a „magyar” papír ökológiai mérlegét viszont lerontja, hogy azt most több száz kilométeres távolságról, általában közúton szállítják a feldolgozási helyekre.

A környezeti terhelések ismeretében legfontosabb a papírfogyasztás csökkentése, a takarékkosság. Ez a megelőzés érvényesítése, ami tudatos fogyasztói magatartást, átgondolt papírhasználatot feltételez és azt, hogy a papírt valóban értéknek tekintsék. A fogyasztói szokások átgondolása, a változtatás kényelméthen ugyan, viszont esélyt ad a jobb környezetre és arra, hogy megismerkedjünk a papír másik oldalával is. Azt, amit a környezettel fizetünk meg. Ennek megismertetését a felelősen gondolkodó országok az iskolai környezeti nevelőmunka szerves részének tekintik.

nemzetközi tanácsadók szerint a környezetvédelemről szóló tanácsadásban a legfontosabb a megelőzés. A megelőzés érvényesítéséhez az alábbi tanácsokat adjuk:

- A papírlapnak két oldala van. Hasznosítsa a hátoldalát is, és használja fel a félíg betelt füzetek üres lapjait!
- Védekezzen a kérettel reklámküldemények (szemetposta) ellen!
- Járjon többet könyvtárba! A még jó állapotban lévő könyveit próbálja meg valakinek továbbadni!
- Látogassa a használt könyvpiacot, ahol el tudja cseréni a megunt könyveit, színes újságait!
- Olcsóbb, ha közösen fizetnek elő valamelyik újságra (aztán körbeadják).
- Kerülje a felesleges csomagolásokat (zacsikókat, dobozokat) és a mihaszna papírtermékeket (zenélő képeslap, kísérőkártya)!
- Az eldobó csomagolások (pl. a többrétegű italos dobozok) helyett - ha lehet - válassza az újrahasználható, környezetbarát csomagolást (pl. a betétes üvegeket)!

Az újrapapír fontossága

Mint azt jeleztük, az emberek papírfogyassztása folyamatosan nő - az elektronikus kommunikáció elterjedésével jósít visszaesés nem mutatkozott tartósnak.

Papírt azonban nem csak fából, hanem papírhulladékból is lehet gyártani, hiszen az másod-nyersanyagként akár 5-10-szer is feldolgozható. Ma már nem csak egész-ügyi, de a grafikai újrapapír-termékek is széles választékbén kaphatók, gyakorlatilag a hágyományos (cellulóz) papírral azonos minőségeben.

Domjan Réjna 5. o. (Nagykanizsa)